

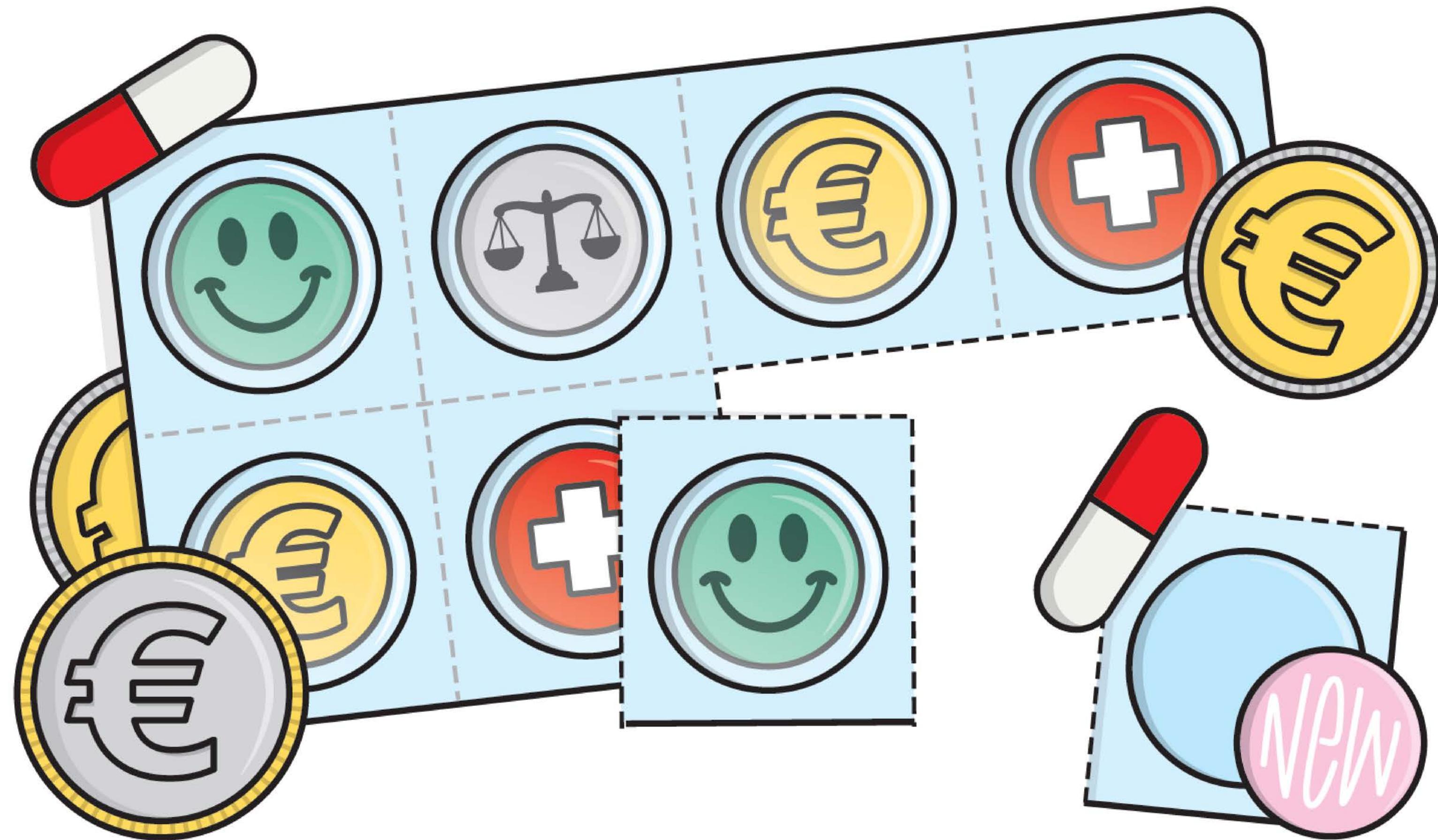
How to evaluate complex drug policies?

Case study of the Belgian drugs strategy

Eva Blomme

Promotor: Charlotte Colman

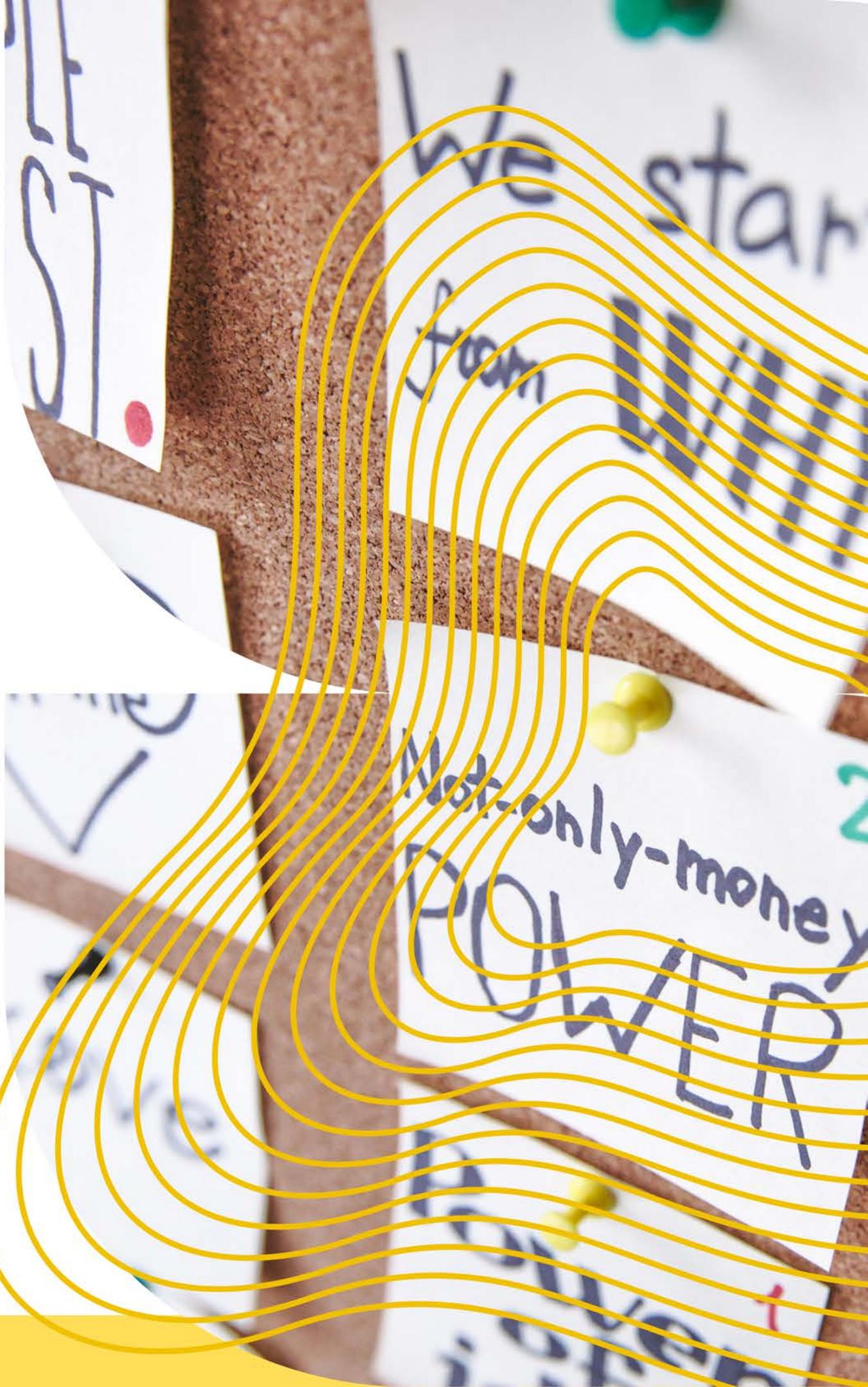
Evaluating a national drug strategy is complex

- Evaluation is complex because of the **properties of the national drug strategy itself**
  - Wide range of actors, with differing values and differing power levels, at different levels
  - Rely on various (sometimes competing) strategies
  - Rapid, real-time, and multilayered change
- Evaluation is complex because of the **interaction** between the **national drug strategy** and the wider **context**
  - Part of a wider system
  - Dynamic interaction that generates adaptation, co-evolution, emergence, and non-linearity

Evaluation framework should account for this complexity

Real world logic models (Mills et al., 2022):

- Makes the **underlying causal mechanisms** that lead to **change** explicit (cf. theory-driven evaluation)
- Takes account of context as a **moderator** to the mechanisms

Two steps in evaluation

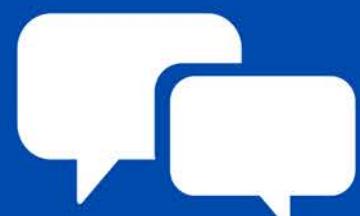
Develop an initial policy theory depicting the policy intentions

"Policy in the books"

Collect evidence to test and validate that policy theory in a real-world setting

"Policy in practice"

Belgian drug strategy's "Policy in the books"

1059/001 (Kamer)
5/1 (Senaat)

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS EN SENAAT

23 januari 2001

BELEIDSNOTA
van de federale regering in verband met de drugproblematiek

INHOUDSTAFEL

EIDING	
Een federale nota	
Uitgangspunten	
GANGSPUNTEN EN AANBEVELINGEN VAN DE PARLEMENTAIRE WERKGROEP DRUGS	
Uitgangspunten	
Een geïntegreerde, globale benadering	
2.2.1. Algemeen	
2.2.2. Verticale beleidsafstemming	
2.2.3. Horizontale beleidsafstemming	
2.2.4. Financiering	
Epidemiologie / Evaluatie	
Preventie	
2.4.1. Algemeen	
2.4.2. Jongeren	
2.4.3. Psychoactieve geneesmiddelen	
2.4.4. Smart drugs	
2.4.5. Invloed van legale en illegale drugs op het rijgedrag	
Zorgverlening, risicobeperking en herintegratie	
2.5.1. Algemeen	
2.5.2. Risicobeperking	
Repressie	
2.6.1. De drugproductie en de drughandel	
— De drugproductie	
— De drughandel	
2.6.2. Strafrechtelijk beleid ten aanzien van druggebruik(sters), druggerelateerde criminaliteit en drughandel	
— Opsporing en vervolging	
— Strafvoering	
2.6.3. Penitentiair beleid	

1414 BELGISCH STAATSBLAAD — 15.04.2010 — MONITEUR BELGE

Een global en geïntegreerd drugsbeleid voor België
Gemeenschappelijke Verklaring van de Interministeriële Conferentie Drugs
- 25 januari 2010 -
INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL

1. Een Gemeenschappelijke Verklaring

1.1. Context

1.2. Doelstelling

2. De antecedenten van het Belgisch drugsbeleid

2.1. De krachtkijnen bepaald door de parlementaire werkgroep «drugs»

2.2. Het antwoord in de federale drugsgnota 2001

2.3. Het samenwerkingsakkoord tussen de Staat, de Gemeenschappen, de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, de Franse Gemeenschapscommissie en de Gewesten voor een global en geïntegreerd drugsbeleid (2 september 2002)

2.3.1. De doelstellingen

2.3.2. De opdrachten

3. Belangrijke initiatieven in het drugsbeleid sinds de onderkoming van het samenwerkingsakkoord, 2002

3.1. Federale Overheid : Volksgezondheid

3.1.1. Zorgcoördinator middelermisbruik

3.1.2. Dubbele diagnose

3.1.3. Crisiseenheid en case manager

3.1.4. Campagnes betreffende benzodiazepines

3.1.5. Koninklijk Besluit ter reglementering van de vervangingsbehandelingen

3.1.6. De Cal Gezondheidsbeleid Drugs

3.1.7. Cannabis

3.1.8. Pilotproject medische behandeling door middel van diacetylmorfine

3.1.9. Tabak

3.1.10. Fonds ter bestrijding van de verslavingen

3.1.11. Cocaine

3.1.12. Alcohol

3.1.13. Internationaal

3.1.14. Wetenschappelijk Instituut Volksgezondheid

3.2. Sociale Zaken (RIZIV)

3.3. Binnenlandse Zaken

3.3.1. Directe Lokale Integrale Veiligheid

3.3.2. Federale Politie

3.4. Justitie

3.4.1. Omzendbrieven

3.4.2. Ten aanzien van drugggebruikers en verslaafden

3.4.3. Penitentiair drugsbeleid

3.4.4. Aanpak van de illegale productie, distributie en handel van drugs

3.4.5. De grensoverschrijdende drugsproblematiek en internationale samenwerking

3.5. Federaal Wetenschapsbeleid

3.5.1. Inleiding

3.5.2. Ontstaan van het onderzoeksprogramma

3.5.3. Kenmerken van het onderzoeksprogramma

3.5.4. Overzicht van de onderzoekscontracten (2002-)

3.6. Mobiliteit

3.6.1. Rijden onder invloed van drugs

3.6.1.1. Preventie

3.6.1.2. Staten-generaal

3.6.1.3. Handhaving - wetgeving : nieuwe initiatieven

3.6.2. Rijden onder invloed van alcohol

3.6.2.1. Preventie

3.6.2.2. Bob in Europa

3.6.2.3. Staten-General

3.6.2.4. Handhaving - wetgeving : nieuwe initiatieven

3.6.2.5. Alcoholslot als sanctie

3.6.3. Rijden onder invloed van medicatie

3.7. Werk

3.7.1. Tabaksbeleid

3.7.2. Alcohol- en drugsbeleid

3.7.3. Verdere aanpak van verslavingen door productgebruik op de werkplaats

3.7.3.1. Tabaksbeleid

3.7.3.2. Alcohol- en drugsbeleid

- 1062 / 1 - 96 / 97

**Chambre des Représentants
de Belgique**

SESSION ORDINAIRE 1996-1997 (*)

5 JUNI 1997

RAPPORT

FAIT AU NOM DU GROUPE DE TRAVAIL
CHARGE D'ETUDIER LA PROBLEMATIQUE
DE LA DROGUE (1)

PAR
MM. Maurice MINNE ET
Jo VANDEURZEN

PARTIE I*

TABLE DES MATIERES

	Page
PARTIE I*	
I. INTRODUCTION	7
1. Constitution	7
2. Objectif et méthode de travail	8
(1) Composition du groupe de travail :	
President : M. Vanvelthoven.	
A. — Titulaires :	B. — Suppliants :
C.V.P. MM. Vandeurzen, Van B. — Brouns, Lenssen, Verber- deren, De Bruyn, Van Keer,	MM. Brouns, Lenssen, Verber- deren, De Bruyn, Van Keer,
P.S. MM. Minne, Moens	MM. Fervekens, Janssens (Ch.).
V.I.D. MM. Cortois, Valkeniers,	MM. Dewael, Verwilghen,
S.P. MM. Vandenbossche,	MM. Boute, Van Gheluwe,
Vandenbosch,	Vandenhove,
P.R.L. M. Bourgelmans	M. Seghers,
F.D.F. M. Baele	F.D.F. M. Lefevere.
P.S.C. M. Lefevere.	M. Visser (J.-J.)
V.I. M. De Man.	M. Van den Eynde.
Blok	H. De Man.
Agalev/M. Lotte.	H. Van den Eynde.
Ecolo	M. Decroly.
C. — Membre sans voix délibérative :	
V.U. Mme Van de Casteele.	
(*) Troisième session de la 49 ^e législature.	

- 1062 / 1 - 96 / 97

**Belgische Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

GEWONE ZITTING 1996-1997 (*)

5 JUNI 1997

VERSLAG

NAMENS DE WERKGROEP BELAST
MET HET BESTUDEREN VAN DE
DRUGPROBLEMATIEK (1)

UITGEBRACHT DOOR
DE HEREN Maurice MINNE EN
Jo VANDEURZEN

DEEL I

INHOUDSTAFEL

Blz.

DEEL I	
I. INLEIDING	7
1. Oprichting	7
2. Doelstelling en werkwijze	8

(1) Samenstelling van de werkgroep :

Voorzitter : de heer Vanvelthoven.

A. — **Plaatsvervangers :**

C.V.P. HH. Vandeurzen, Van Erps,

De Bruyn, Van Keer,

P.S. HH. Minne, Moens

V.I.D. HH. Cortois, Valkeniers,

S.P. HH. Vandenbossche,

Vandenbosch,

P.R.L. H. Bourgelmans

F.D.F. M. Lefevere

P.S.C. M. Lefevere

V.I. M. De Man

Blok

Agalev/M. Lotte

Ecolo

M. Seghers

F.D.F. M. Lefevere

H. De Man

H. Van den Eynde

C. — **Niet-stemgerechtigd lid :**

V.U. Mvr. Van de Casteele

B. — **Plaatsvervangers :**

C.V.P. HH. Vandeurzen, Van Erps,

De Bruyn, Van Keer,

P.S. HH. Minne, Moens

V.I.D. HH. Cortois, Valkeniers,

S.P. HH. Vandenbossche,

Vandenbosch,

P.R.L. H. Bourgelmans

F.D.F. M. Lefevere

P.S.C. M. Lefevere

V.I. M. De Man

Blok

Agalev/H. Lotte

Ecolo

H. Seghers

H. Lefevere

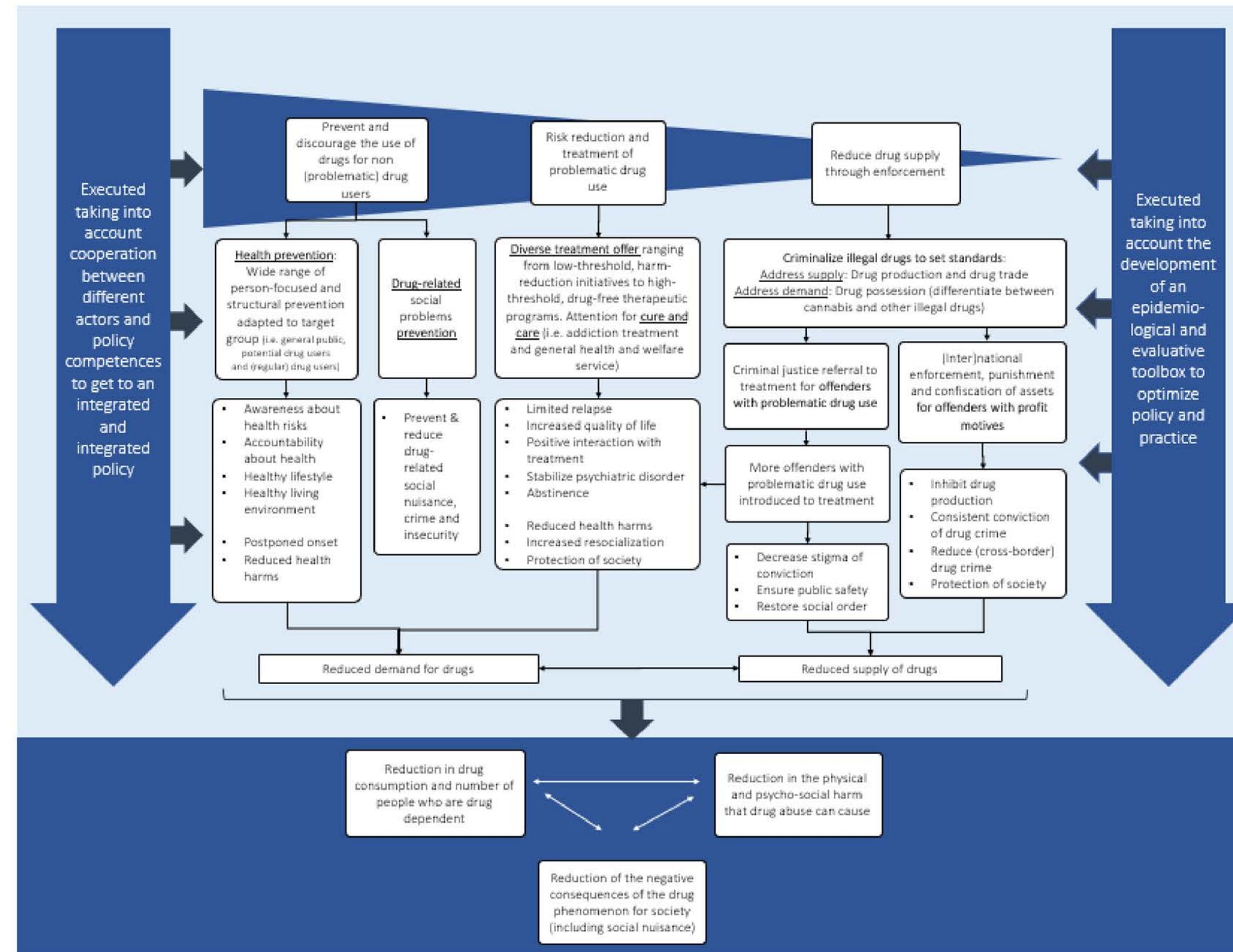
H. Van den Eynde

H. Deroy

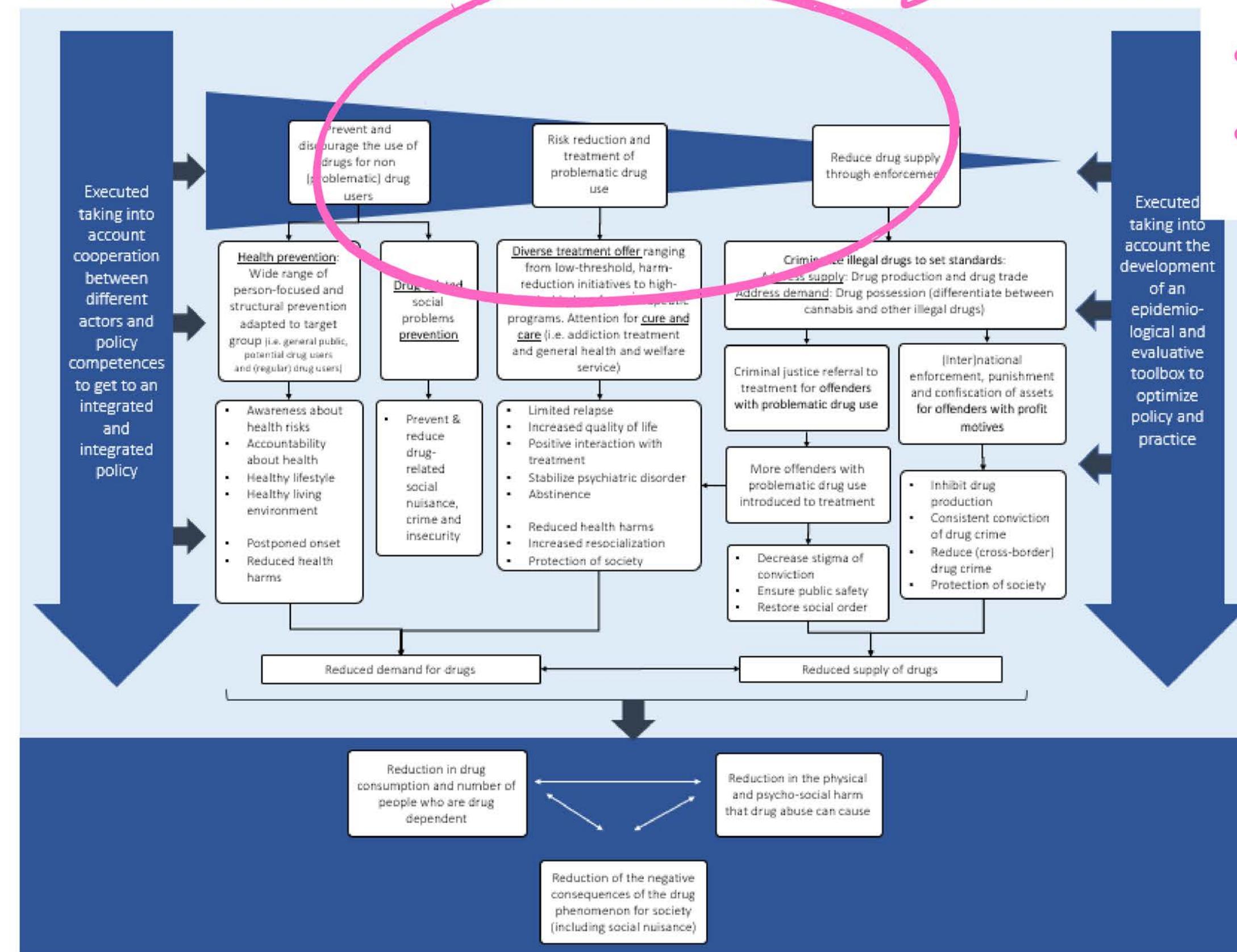
S. — 2506

(*) Derde zitting van de 49^e zittingsperiode.

Belgian drug strategy's "Policy in the books"

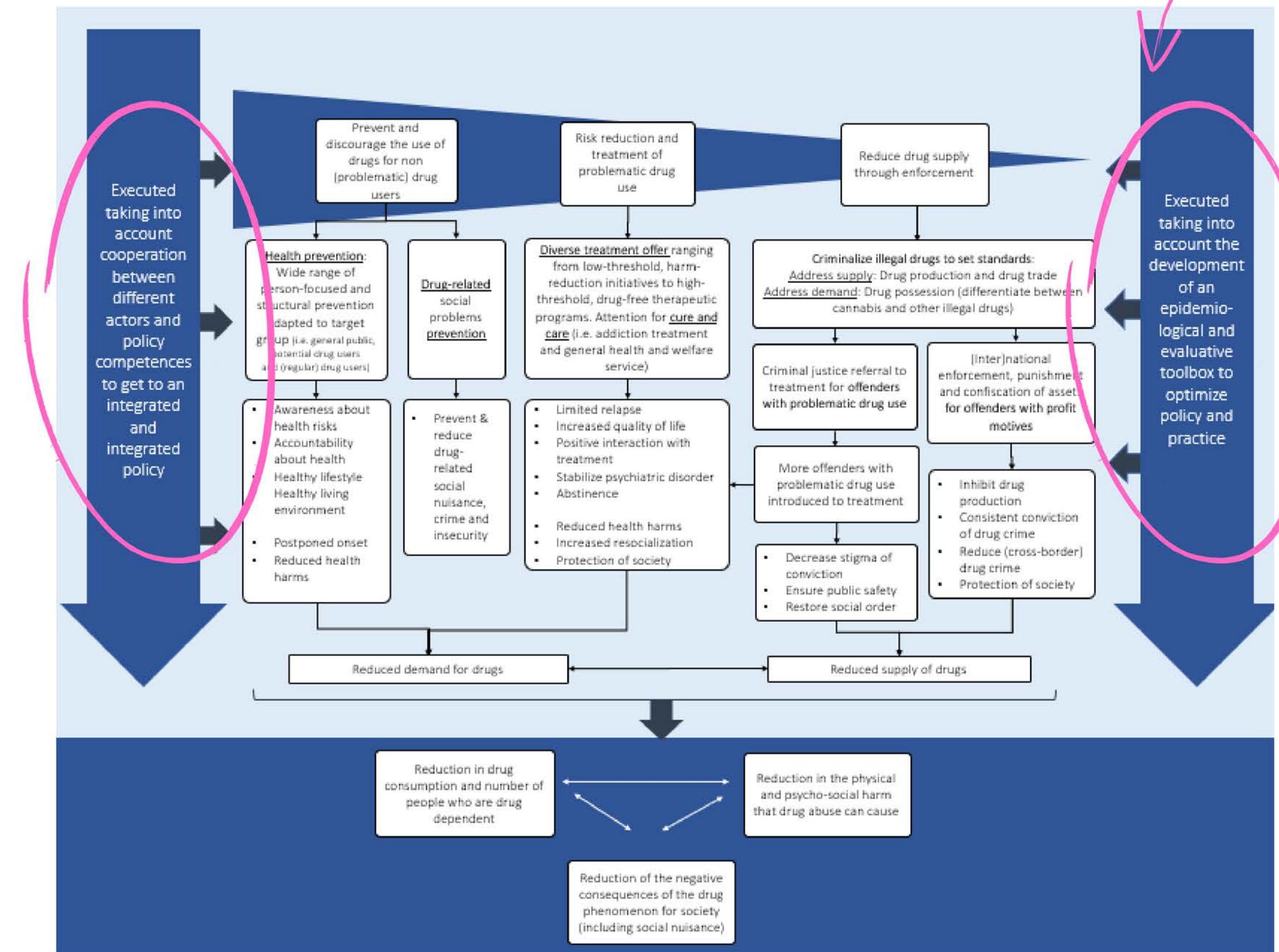
Belgian drug strategy's "Policy in the books"

- Three strategies:**
- Prevention
  - Treatment
  - Enforcement

Belgian drug strategy's "Policy in the books"

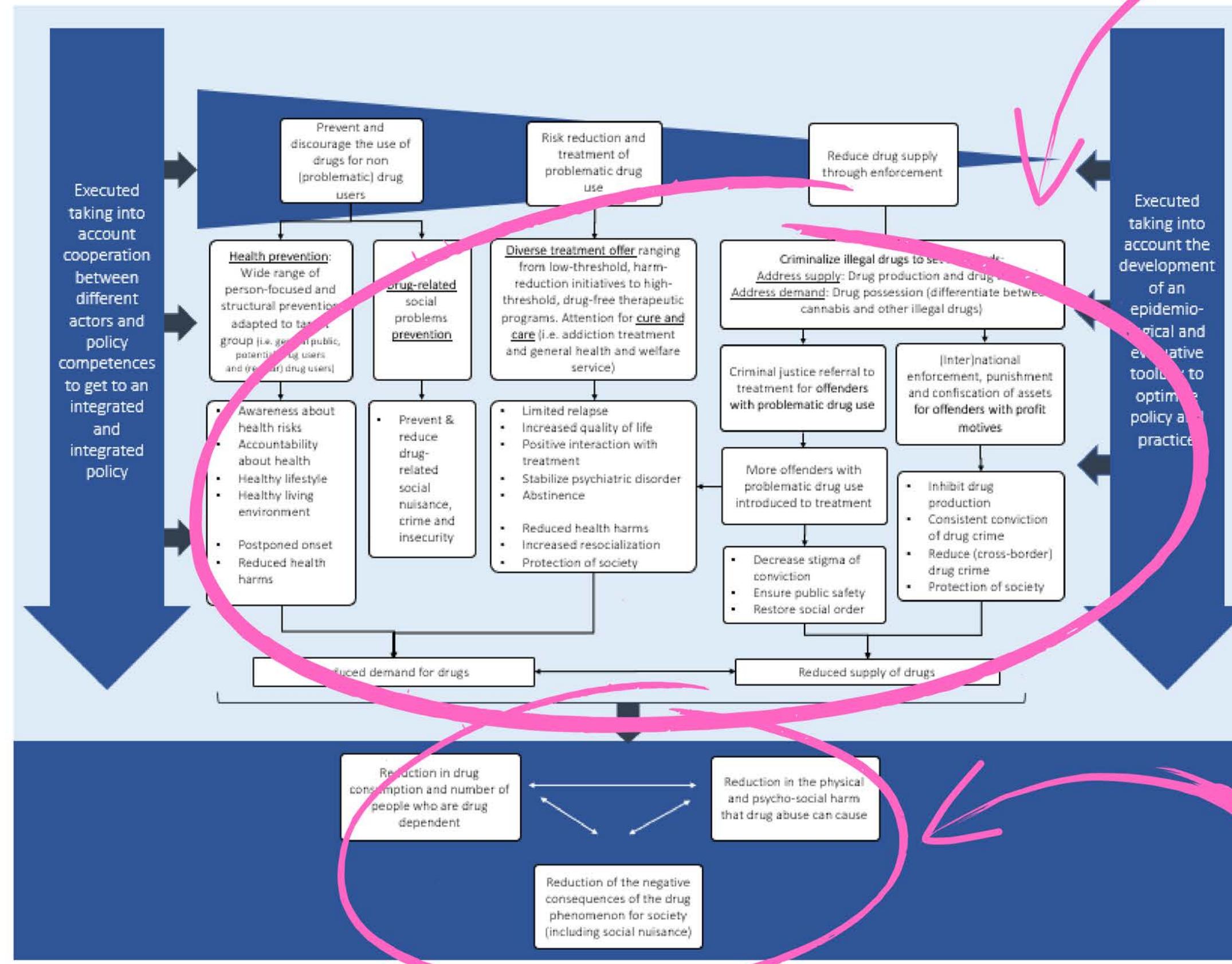

Two supporting 'boosters':

- Coordination
- Epidemiology and research

Belgian drug strategy's "Policy in the books"

Core mechanisms

Core outcomes

Belgian drug strategy's "*Policy in the books*"

Reduce drug supply through law enforcement:

- Core mechanisms:
  - Criminalization of drugs, with a distinction between cannabis and other illegal drugs
    - Send a signal of what is acceptable
  - Criminal justice reaction to (drug) offenses:
    - Profit motives: punishment, deterrence
    - Motivated by (problematic) drug use: treatment
- Core outcomes:
  - Introduction to treatment, prevent recidivism, restore social order/public safety
  - Reduction drug-related crime, restrict drug supply

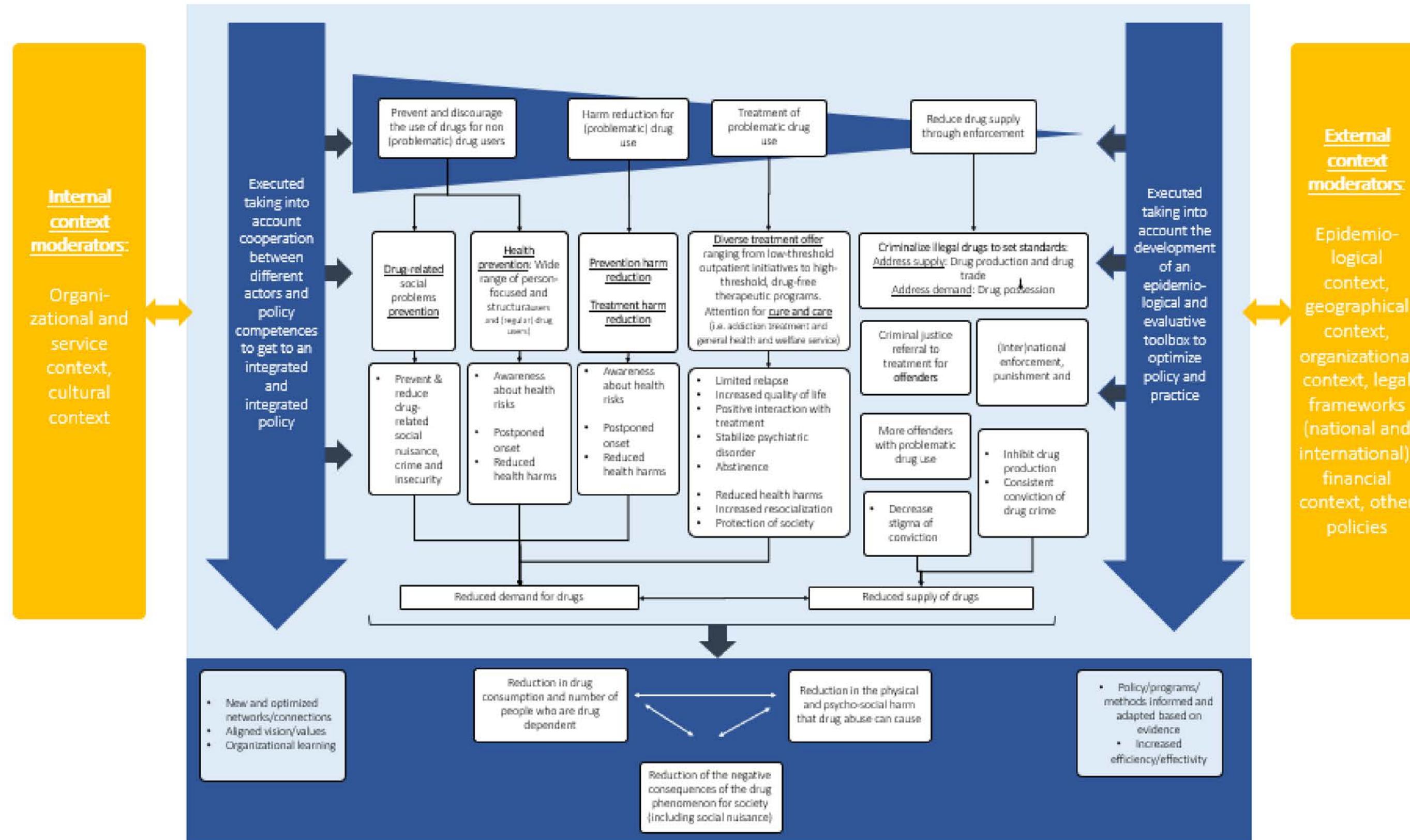

Belgian drug strategy's "*Policy in practice*"

- Drug policymakers at the federal and regional level
- Drug policy implementers
- Drug policy recipients

2

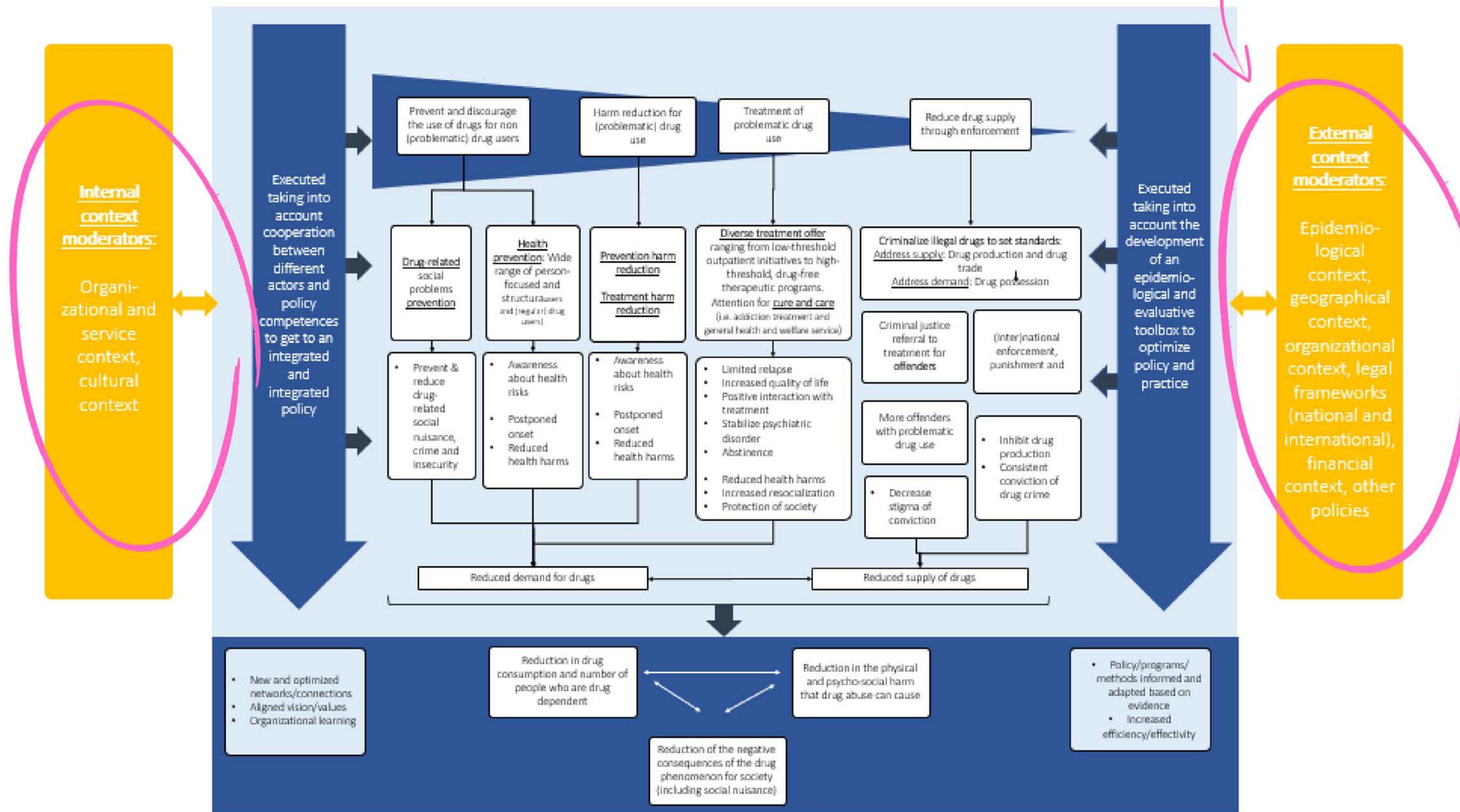
Belgian drug strategy's "Policy in practice"

2

Belgian drug strategy's "Policy in practice"

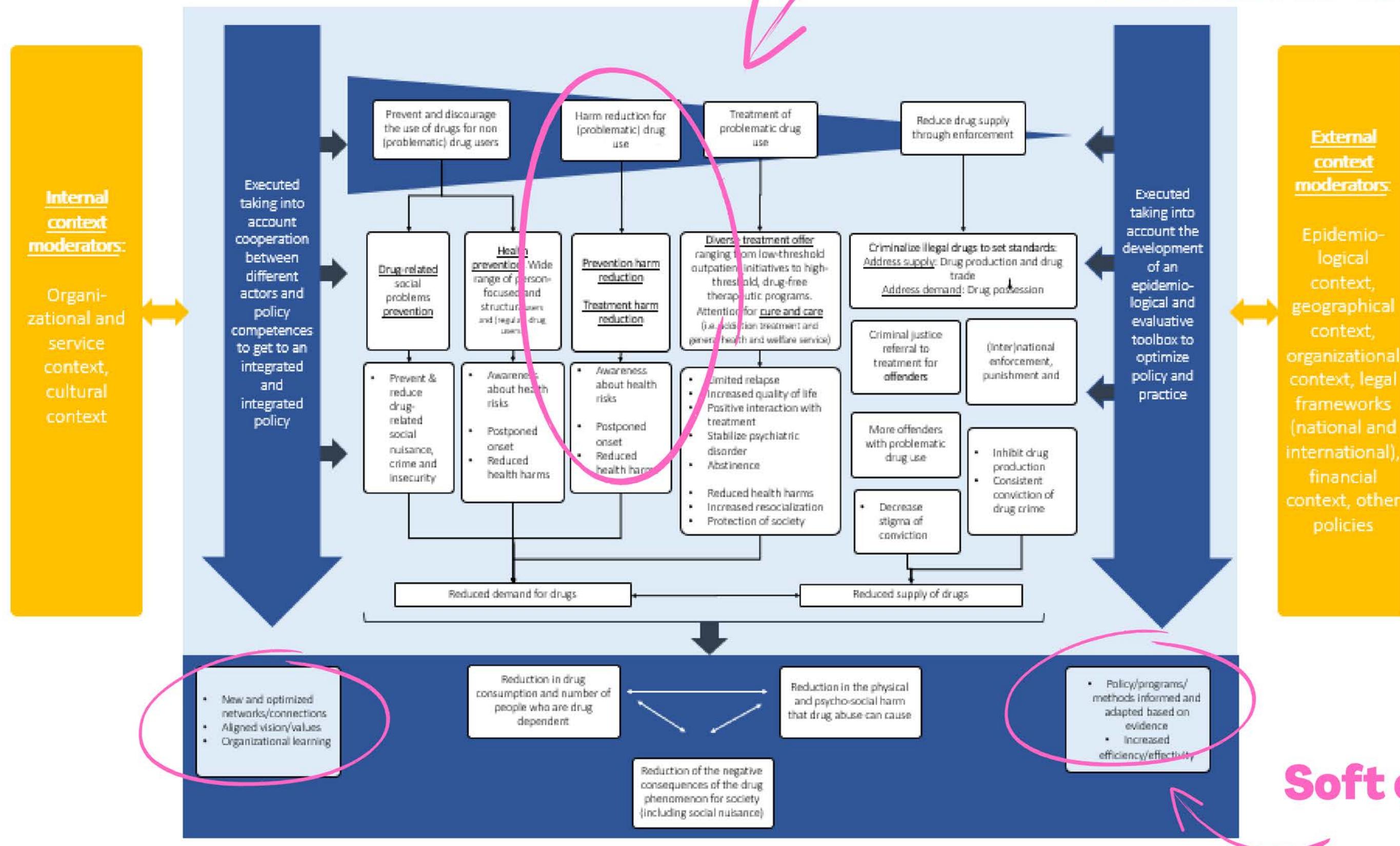
Context moderators

2

Belgian drug strategy's "Policy in practice"

Four strategies instead of three

Soft outcomes

2

Belgian drug strategy's "*Policy in practice*"

Reduce drug supply through law enforcement:

- Difference between cannabis and other drugs overturned by court
  - Self-organization by prosecution
  - Co-evolution in multiple cities
- Criminal justice diversion to treatment
  - Organizational context
  - Cultural context
  - Legal framework

How to evaluate a national drug strategy?

RWLM

Complex properties of intervention

Attention to core mechanisms that drive national drug strategy => necessary simplification

Flexible depiction of interaction with context

Reflects interaction with real world setting by depicting flexible context elements that either enable or obstruct core mechanisms

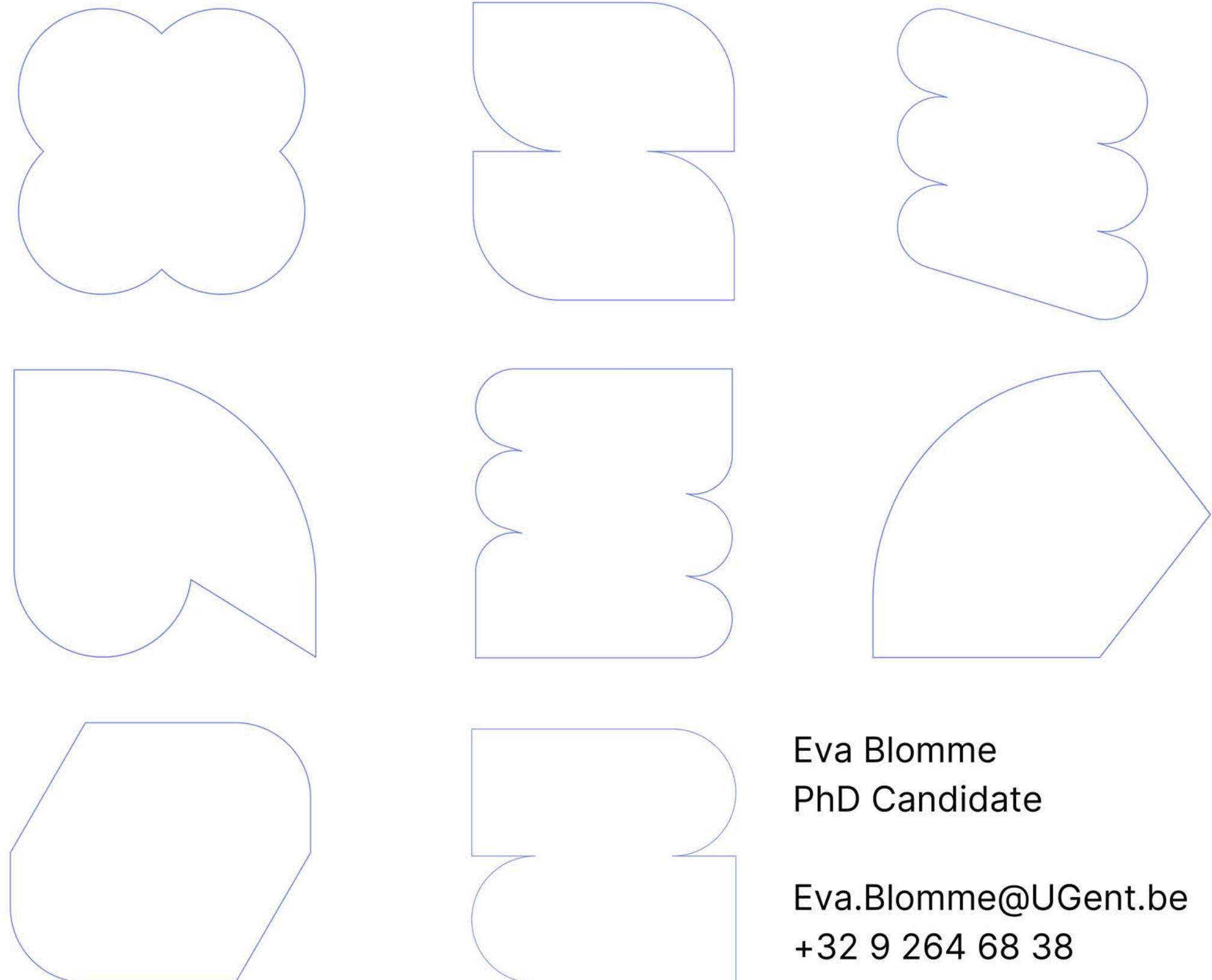
Allows comparison 'policy in the books' and 'policy in practice'

Policy rhetoric vs. operation in a real world setting

This presentation is part of a Ph.D. research '**A theory-driven evaluation of the Belgian drug policy**' with a dual aim:

- Develop an evaluation framework fit for the evaluation of the Belgian drug strategy
- Evaluate the Belgian drug policy, by comparing the policy's intentions with how policy operates in a real-world setting

**I am looking forward to
discussing this further with
you!**

Eva Blomme
PhD Candidate

Eva.Bломme@UGent.be
+32 9 264 68 38